

RAIFFEISEN VIZION

**Pasqyrat Financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022**
(me raportin e Audituesit të pavarur)

Përmbajtja

Raporti i Audituesit të Pavarur i-iii

Pasqyrat Financiare

Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	1
Pasqyra e pozicionit financiar	2
Pasqyra e ndryshimeve të aktiveve neto	3
Pasqyra e flukseve të parasë	4
Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare	5-25

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Këshillin Administrues të “Raiffeisen Invest” sh.a., Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Fondit të Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive, “Raiffeisen Vizion” (këtu e më poshtë i referuar si “Fondi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me datë 31 dhjetor 2022, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare dhe pasqyrën e ndryshimeve të aktiveve neto të fondit të investimit për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit me datë 31 dhjetor 2022, performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Bazat për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (“SNA”-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Fondi në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi “BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në raportin vjetor, përgatitur nga Drejtimi në përputhje me Nenin 120 të Ligjit nr. 56/2020 për “Investimet e sipërmarrjeve kolektive”, por nuk përfshin pasqyrat financiare dhe raportin tonë të audituesit mbi këto pasqyra. Raporti vjetor parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit të pavarur. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim asnjë lloj opinionin në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuar më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë pasaktësi materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale. Pasi të lexojmë raportin vjetor, nëse arrijmë në përfundimin se në të ka një anomali materiale, atëherë ne duhet të komunikojmë për këtë çështje me personat e ngarkuar me qeverisjen.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Fondit të Investimeve për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Fondin e Investimeve ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër. Personat e ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedurë auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë auditimi të plotë dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Rreziku i moszbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontroleve të brendshme.
- Marrim një kuptueshmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedurë të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontroleve të brendshme të entitetit.
- Vlerësojmë konformitetin e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe informacioneve shpjeguese të bëra nga drejtimi.
- Konkludojmë mbi përdorimin e duhur të parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e entitetit për të vazhduar në vijimësi.

Nëse konkludojmë që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse këto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e raportit tonë të audituesit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të jenë shkak që entiteti të ndalojë së vazhduari në vijimësi.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare (vazhdim)

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet bazë në mënyrë të atillë që të arrijnë një prezantim të drejtë.

Ne komunikojmë me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brëndshëm të cilat ne i identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina H
Kati i dytë, Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara
Partner Angazhimi
Audituesi ligjor

24 mars, 2023
Tiranë, Shqipëri

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 (vlerat në Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura			
Të ardhura nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv	10	669,055	590,627
Të ardhura të tjera		50,694	3,748
		<u>719,749</u>	<u>594,375</u>
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit	16	(178,648)	(186,497)
Shpensime të tjera		(19,117)	(2,129)
Humbje nga zhvlerësimi i instrumenteve financiare	8 (c)	13,534	6,736
		<u>(184,231)</u>	<u>(181,890)</u>
Totali i të ardhurave neto		<u>535,518</u>	<u>412,485</u>
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse			
Ndyshimi në vlerën e drejtë të aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejte nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	11	(1,825,095)	214,939
Ulja/(rritja) në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave		<u>(1,289,577)</u>	<u>627,424</u>

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2022
(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
AKTIVET			
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	12	7,778,279	15,166,808
Paraja dhe ekuivalentë të saj	13	1,549,418	2,269,286
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara		-	16,418
TOTALI I AKTIVEVE		9,327,697	17,452,512
DETYRIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		9,455	16,793
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje		66,770	12,843
Detyrime të tjera	14	2,330	3,597
TOTALI I DETYRIMEVE		78,555	33,233
AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE	15	9,249,142	17,419,279
Numri i kuotave të emetuara të Fondit (Në mijë)	15	9,034	15,513
AKTIVET NETO PËR NJËSI NË LEK		1,024	1,123

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 24 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë aprovuar nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.më 20 Mars 2023 dhe janë firmosur nga:

Administratore e Përgjithshme

Znj. Edlira KONINI

Zv.Administratore e Përgjithshme

Znj. Alketa EMINI

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e ndryshimeve te aktiveve neto prej mbajtësve të kuotave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive neto nga mbajtësit e kuotave më 1 janar	8 (c)	17,419,279	13,036,080
Kontribute	8 (c)	1,656,000	5,431,615
Tërheqje nga mbajtësit e kuotave	8 (c)	(8,536,560)	(1,675,840)
		<u>(6,880,560)</u>	<u>3,755,775</u>
Rritja në aktivet neto nga mbajtësit e kuotave (Humbje)/të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse		535,518	412,485
		(1,825,095)	214,939
Rritje neto		<u>(1,289,577)</u>	<u>627,424</u>
Aktive neto nga mbajtësit e kuotave	15	<u>9,249,142</u>	<u>17,419,279</u>
Numri i kuotave të investimit			
Të emetuara bazuar në kontribute		1,474	4,909
Të tërhequra nga mbajtësit e kuotave		(7,953)	(1,520)
Rritje në numrin e kuotave të fondit		<u>(6,479)</u>	<u>3,389</u>

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	2022	2021
Fluksi monetar nga aktiviteti operativ			
Të ardhura neto		535,519	412,485
<i>Rregullime për:</i>			
Fitime nga zhvëlësimi i instrumentave financiarë	8 (c)	(13,534)	(6,737)
Të ardhura nga interesi	10	(669,055)	(590,627)
		(147,070)	(184,879)
 <i>Ndryshime në :</i>			
Aktive financiare të matura me VDATGJ	8 (c)	5,399,221	(3,221,406)
Të pagueshme ndaj Shoqërisë Administruese	16	(7,338)	2,947
Detyrime të tjera	14	(1,267)	12,488
		5,243,546	(3,390,850)
Interesi i arkëtuar		755,719	542,543
Paratë neto nga aktiviteti operativ		5,999,265	(2,848,307)
 Fluksi monetar neto nga aktivitetet financues:			
Kontribute të arkëtuara nga mbajtësit e kuotave	8 (c)	1,672,418	5,415,196
Kontribute të paguara mbajtësve të kuotave	8 (c)	(8,391,551)	(1,645,832)
Paratë neto nga aktiviteti financues		(6,719,133)	3,769,364
(Rënia)/rritja neto e parave dhe ekuivalentëve me to		(719,868)	921,057
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit	12	2,269,286	1,348,229
Paraja dhe ekuivalentë të saj në periudhën e raportimit	12	1,549,418	2,269,286

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(vlerat në mijë Lek)

1. Informacion i përgjithshëm

Fondi i Investimeve Raiffeisen Vizion ("Fondi") është një fond investimi i hapur i licencuar nga Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe bazuar në vendimin nr. 143 të datës 20 gusht 2018.

Aktivitetet e investimit të Fondit administrohen nga Raiffeisen INVEST - Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ('Shoqëria Administruese').

Qëllimi i Fondit është që të maksimizojë kthimi i investimeve duke ruajtur kapitalin dhe likuiditetin. Synon të arrijë këtë objektiv duke tregtuar një portofol i cili përbëhet kryesisht nga letrat me vlerë të borxhit të qeverisë shqiptare.

Të ardhurat nga investimet në Fond janë subjekt i tatimit mbi të ardhurat personale dhe janë të lidhura me fitimet kapitale të mbajtësve të njësisë që taten në masën 15%. Shoqëria Administruese vepron si agjent grumbullues në emër të Fondeve.

Fondi ju ofron njësitë e veta një grupi të gjerë investitorësh kryesisht individë.

Sipas ligjit nr. 0197, AMF miratoi Bankën e Parë të Investimeve Shqipëri sh.a. si Banka Administruese e Fondit të Investimeve të Raiffeisen Vizion. Shoqëria Administruese dhe Banka e Administruese mbajnë aktivet, transaksionet dhe regjistrimet e tyre të ndara nga regjistrat kontabël të Fondit Raiffeisen Vizion.

Këshilli i Administrimit si organi qendror i Fondit përbëhet nga 7 anëtarë si më poshtë:

Znj. Donalda GJORGA	Kryetare
Z. Peter ZILINEK	Zv.kryetar
Z. Erjon BALLI	Anëtare
Znj. Alda SHEHU	Anëtare
Znj. Gentjana CICERI	Anëtar
Znj. Edlira KONINI	Anëtare
Znj. Alketa EMINI	Anëtare

Administratorët janë:

Znj. Edlira KONINI	Administratore e Përgjithshme
Znj Alketa EMINI	Zv/Administratore e Përgjithshme

9. Baza e përgatitjes

2.1 Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare të fondit janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("BSNK"). Pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 janë të miratuara nga Drejtimi i Fondit më datë 20 Mars 2023.

2.2 Parimi i vijimësisë

Ecuria e aktiveve të fondit dhe kthimi nga investimi

Sipas raportimit për tremujorin e katërt të vitit 2022 për Autoritetin e Mbikqyrjes Financiare, vlera neto e aktiveve të fondit Raiffeisen Vizion, ka pësuar një ulje prej 46.90% krahasuar me vlerën më 31 dhjetor 2021, ndërsa numri i kuotave është ulur përkatësisht me 41.77%, duke shënuar një ulje të normës së kthimit për periudhën tremujore në -8.82% (31 dhjetor 2021: 4.43%). Referuar investimeve lidhur me Fondin Raiffeisen Vizion, struktura e investimeve përbëhet nga instrumente të mbajtura në VDNAGJ.

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

2.2 Parimi I vijimësisë (vazhdim)

Ecuria e likuiditetit

Sipas raportimit për tremujorin e parë të vitit 2022 për Autoritetin e Mbikqyrjes Financiare, rezerva e likuiditetit (niveli i kërkuar i Aktiveve Likuide me Cilësi të Lartë ALCL) është më e lartë krahasuar me vlerën më të lartë midis 15% të vlerës neto të aktiveve të fondit dhe vlerës së tërheqjeve tremujore për periudhën e raportimit. Në këto kushte fondi është mbi limitet e nevojshme të likuiditetit sipas kërkesave të rregullores për administrimin e likuiditetit për fondin e investimeve, duke qënë e aftë për të përmbushur kërkesat për shlyerje, detyrimet ligjore dhe detyrimet e tjera kundrejt imazhit të investitorëve. Fondi ruan një nivel të aktiveve likuide të portofolit të investimeve në mjete monetare dhe bono thesari (brenda vendit) përkatësisht në 16.61% e totalit të aktiveve, në varësi të kushteve të tregut dhe qasjes sipas strategjise afatmesme të fondit. Për mbylljen e tremujorit të katërt të vitit 2022 fondi ka pasur një ulje të mjeteve monetare krahasuar me mbylljen e vitit 2021.

Prova e rezistencës

Fondi kryen provat e rezistencës për të përlllogaritur likuiditetin e nevojshëm në rastin e skenarëve të përkeqësuar të tregut. Në vijim ajo ka përcaktuar raportin e likuiditetit në varësi të tërheqjeve neto që parashikohen gjatë një skenari të përkeqësuar për një periudhë javore për ekspozimet e mëdha dhe tremujore për ekspozimet mesatare. Në analizë merret parasysh dhe koha e nevojshme për shlyerjen e investimeve për të përballuar flukset e pritshme dalëse.

Në baze të supozimeve të skenarit të analizuar, vlerësohet se fondi mund të arrijë të përballojë veshirësitë e mundshme të supozuara, duke qënë në përputhje edhe me kufizimet rregullatore në lidhje me likuiditetin brenda afatit ligjor, nga ku vlerësohet se periudha minimale e mbulimit të flukseve është 2 muaj.

Bazuar në analizat e mësipërme, Drejtimi ka siguri të mjaftueshme se nuk ekzistojnë pasiguri materiale, që mund të sjellin dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Fondit për të operuar sipas parimit të vijimësisë në të ardhmen e parashikuar. Për këtë arsye, përgatitja e pasqyrave financiare sipas parimit të vijimësisë konsiderohet e përshtatshme më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022.

3. Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në Lek shqipëtar ("Lek"), e cila është monedha funksionale për Fondin.

4. Bazat e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur bazuar në koston historike, përveç instrumentave financiare jo-derivative të mbajtura me VDNAGJ të cilët janë matur me vlerën e drejtë.

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi i Fondit të kryejë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga vlerësimet. Vlerësimet dhe supozimet përkatëse rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

5. Perdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)**Gjykime dhe vlerësime**

Informacioni për gjykimet e bëra në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektet më të rëndësishme në vlerat e njohura në pasqyrat financiare janë të përfshira në shënimin e mëposhtëm:

- Shënimi 7 (c) – klasifikimi i aktiveve financiare: vlerësimi i modelit të biznesit në të cilin aktivet mbahen
- Shënimi 8 (c) – zhvlerësimi i instrumenteve financiare: përcaktimi i të dhënave për modelin e matjes të HPK-ve, përfshirë informacionin mbi të ardhmen;
- Shënimi 9 – përcaktimi i vlerës së drejtë të instrumenteve financiare me të dhëna kryesisht të pavrojtueshme.

Statusi i entitetit investues

Fondi ka mbledhur mjete monetare nga një numër investitorësh për të rritur vlerën e aktiveve të Fondit dhe për t'u ofruar investitorëve shërbime administrimi nëpërmjet investimit në letra me vlerë ose të tjera;

- a) Fondi ka për qëllim gjenerimin e kthimeve kapitale dhe të ardhura nga investimet e tij, të cilat, nga ana e tyre, do të shpërndahen në përputhje me kërkesat për mbajtësit të kuotes; dhe
- b) Fondi vlerëson performancën e investimeve të tij në bazë të vlerës së drejtë (përveç atyre të klasifikuara si të mbajtura për të arketuar), në përputhje me politikat e paraqitura në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi i plotësoi të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet e kapitalit privat, natyrën e çdo fitimi nga investimet e kapitalit privat dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese e bëri këtë vlerësim me qëllim që të përcaktojë nëse ekzistojnë fusha të tjera të gjykimin në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie investuese kundrejt atyre të Fondit.

6. Standardet e reja dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive**a) Standardet e reja të miratuara më 1 janar 2022**

Standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e publikuara nga Bordi I Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit, janë efektive për periudhën aktuale:

- Ndryshimet në dispozitat e SNK 37- Provizionet, Detyrimet dhe Aktivitet e Kushtëzuara—Kontratat e rëndësishme—Kostoja e përmbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar
- Përmirësimet vjetore në standardet e SNRF 2018-2020- Ndryshimet në SNRF 1, Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumente financiare, SNRF 16 Qiratë, dhe SNK 41 Bujqësia- Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 3- Kombinimet e Biznesit- Referencë për Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar . Efektive duke filluar nga ose pas 1 janarit 2022- me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 16- Aktivitet Afatgjata Materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) — Të ardhurat para përdorimit të synuar. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet financiare”- Ndryshimi sqaron se me zbatimin e testit '10 për qind' për të vlerësuar nëse duhet të çregjistrohet një detyrim financiar, një njësi ekonomike përfshin vetëm tarifën e paguara ose të marra ndërmjet njësisë ekonomike (huamarrësit) dhe huadhënësit, duke përfshirë tarifën e paguara ose të marra nga njësi ekonomike ose huadhënësi në emër të tjetrit.

Këto ndryshime nuk kanë një efekt material dhe për këtë arsye nuk janë prezantuar në këto pasqyra financiare.

6. Standardet e reja dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive (vazhdim)**(b) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe/ose nuk janë miratuar më parë nga Fondi**

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja, rishikimet e standardeve ekzistuese dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi:

- SNRF 17 Kontrata sigurimi - Efektive për periudhat vjetore raportuese duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023.
- Ndryshimet në SNRF 10- Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28- Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta —Shitja ose kontributi i aktiveve midis një investitori dhe bashkëpunëtorit të tij ose ndërmarrjeve të përbashkëta . Data efektive nuk është caktuar ende.
- Ndryshimet në SNK 1- Paraqitja e Pasqyrave Financiare —Klasifikimi i detyrimeve si aktuale ose jo-aktuale. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2023.
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Pasqyra e Praktikës së SNRF 2- Gjykimet e materialitetit—Shpalosja e politikave të kontabël. Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023, me aplikimin më të hershëm të lejuar dhe zbatohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në politikat e kontabilitetit të SNK 8- Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet- Përkufizimi i përllogaritjeve të kontabilitetit. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023 për ndryshimet në politikat e kontabilitetit dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikim më të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat—Tatimi i shtyrë lidhur me Aktivet dhe Detyrimet që dalin nga një Transaksion i Vetëm- efektiv për periudhat e raportimit vjetor duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023, me aplikim të mëparshëm të lejuar.

Këto Standarde ose ndryshime në Standardet ekzistuese nuk janë miratuar më parë nga Fondi. Grupi drejtues parashikon që të gjitha shpalljet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e reja që nuk janë miratuar në vitin aktual nuk janë paraqitur pasi ato nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Fondit.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël**a) Transaksionet në monedhë të huaj**

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit janë ri-konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale në kursin e këmbimit në datën kur përcaktohet vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në një monedhë të huaj janë përkthyer duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga përkthimi njihen në fitim ose humbje.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)**b) Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv**

Të ardhurat nga interesi të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse përfshijnë interesin mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe VDAGJ të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv.

‘Norma efektive e interesit’ është norma që skanton saktësisht pagesat ose akëtimet e ardhshme të mjeteve monetare, nëpërmjet jetës së pritshme të instrumentit financiar në vlerën kontabël bruto të aktivit financiar.

Në llogaritjen e të ardhurave nga interesi, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar).

c) Instrumentat financiarë*(i) Njohja dhe matja fillestare*

Fondi i njeh aktivet dhe detyrimet financiare në datën e tregëtimit, e cila është data kur Fondi bëhet palë e provizionit kontraktual të instrumentit. Aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen në datën kur ato krijohen.

Një aktiv financiar ose detyrim financiar, në njohjen fillestare do të matet me vlerën e drejtë të tij plus, në rastin e elementëve të përcaktuar jo me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, koston e transaksionit që i ngarkohet drejtpërdrejt blerjes ose emetimit.

*(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme**Aktivët financiarë*

Në njohjen fillestare, aktivi financiar klasifikohet si i matur me koston e amortizuar ose me VDAGJ. Aktivët financiarë nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare, përveç nëse Fondi ndryshon modelin e biznesit për administrimin e aktiveve financiare, në këtë rast të gjitha aktivët financiarë të ndikuara riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Mjetet monetare, depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) klasifikohen si të matura me kosto të amortizuar. Depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare të tyre, përveç rasteve kur Fondi ndryshon modelin e biznesit për administrimin e aktiveve financiare, në të cilin rast të gjitha aktivët financiarë të prekura riklasifikohen në ditën e

(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)

parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Fondi çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale për flukset e parasë nga aktivi financiar, ose transferon të drejtat për të marrë flukset e parasë kontraktuale në një transaksion në të cilin përfshihen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivit financiar ose në të cilat Fondi as nuk transferon dhe as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk ruan kontrollin e aktivit financiar.

Fondi hyn në transaksione në të cilat transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por ruan të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara. Në këto raste, aktivet e transferuara nuk çregjistrohen.

Nëse kushtet e një aktivit financiar modifikohen, Fondi vlerëson nëse flukset e parasë të aktivit të modifikuar janë thelbësisht të ndryshme.

Nëse flukset e parave janë thelbësisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset e parasë nga aktivi financiar origjinal konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivi financiar fillestar çregjistrohet (shih (iii)) dhe një aktiv i ri financiar njihet me vlerën e drejtë.

Nëse flukset e parasë të aktivit të modifikuar të mbajtura me kosto të amortizuar nuk janë thelbësisht të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin e aktivit financiar. Në këtë rast, Fondi rillogarit vlerën kontabël bruto të aktivit financiar dhe njeh shumën që rrjedh nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si një fitim ose humbje modifikuese në fitim ose humbje.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)**c) Instrumentat financiarë (vazhdim)***(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)*

Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi (shih 7(c)).

Mjete financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një aktivi financiar mund të modifikohen për një sërë arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim aktual ose të mundshëm të kredisë së palës tjetër. Një aktiv ekzistues, kushtet e të cilit janë modifikuar mund të çregjistrohen dhe aktivi i rinegociuar të njihet si i ri me vlerën e drejtë në përputhje me politikën kontabël të përcaktuar në shënimin 6 (c).

Kur kushtet e një aktivi financiar modifikohen dhe modifikimi nuk rezulton në çregjistrim, përcaktimi nëse rreziku i kredisë i aktivitetit është rritur ndjeshëm pasqyron krahasimin e:

Mjete financiare të modifikuara (vazhdim)

PM e mbetur e jetës së tij në datën e raportimit bazuar në kushtet e modifikuara; me jetëgjatësinë e mbetur të PM-së së vlerësuar bazuar në të dhënat në njohjen fillestare dhe kushtet origjinale të kontratës.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Fondi vlerëson objektivat e modeleve të biznesit sipas të cilave administrohet një aktiv në nivel portofoli sepse kjo reflekton mënyrën më të mirë sesi drejtohet biznesi dhe si informacioni i paraqitet drejtimit.

Transferimi i aktiveve financiare me palë të treta me anë të transaksioneve që nuk i plotësojnë kushtet për çregjistrim, nuk konsiderohen shitje për këtë qëllim, në përputhje me njohjen në vazhdimësi të aktiveve të Fondit.

Fondi ka përcaktuar se ka një model biznesi që përfshin investimet në letrat me vlerë dhe investimet në fondet e investimeve të palistuar. Këto mjete financiare administrohen dhe performanca e tyre vlerësohet, në bazë të vlerës së drejtë.

Për qëllim të këtij vlerësimi, 'principal' është vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' është shpërblimi për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë të lidhur me shumën e principalit të pashlyer gjatë një periudhe kohore të caktuar, për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), duke përfshirë gjithashtu marzhin e fitimit.

Për të vlerësuar nëse flukset e parasë kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe interesit, Fondi merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse një aktiv financiar përmban një element kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të parasë kontraktuale në mënyrë të tillë që nuk plotëson kushtin. Gjatë vlerësimit, Fondi konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që mund të ndryshojnë kohën dhe shumën e flukseve të parasë;
- kushte që mund të ndryshojnë normën kontraktuale të interesit, përfshirë normat e ndryshueshme;
- parapagimet dhe kushtet e shtyrjes; dhe
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Fondit për flukset e parasë nga aktive të caktuara (tipare të pakthyeshme)

Për një aktiv financiar të blerë me zbritje apo me prim mbi shumën kontraktuale, një tipar që lejon ose kërkon parapagim për një shumë që në thelb paraqet shumën kontraktuale plus interesa kontraktuale të përllogaritur (por të papaguar), interes kontraktual (që mund të përfshijë dhe shpërblim për përfundim të parakohshëm) trajtohet si të jetë në përputhje me këtë kriter nëse vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është e parëndësishme në njohjen fillestare.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)**c) Instrumentat financiarë (vazhdim)***Detyrimet financiare- Klasifikimi, matja e mëpasshme dhe fitimet dhe humbjet*

Detyrimet financiare klasifikoheshin si të matura me koston e amortizuar dhe pas njohjes fillestare ato mateshin me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Shpenzimet e interesit dhe fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit dhe zhvlerësimi njiheshin në fitim ose humbje. Çdo fitim ose humbje në momentin e çregjistrimit, njihet në fitim ose në humbje.

Fondi çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose skadojnë. Fondi gjithashtu çregjistron një detyrim financiar kur kushtet e tij kontraktuale ndryshojnë dhe flukset e parave të detyrimit të modifikuar ndryshojnë thelbësisht. Në këtë rast njihet, një detyrim i ri financiar i bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë. Në çregjistrimin e një detyrimi financiar, diferenca midis vlerës kontabël neto dhe shumës së paguar (duke përfshirë çdo aktiv financiar të transferuar apo detyrime të marra) njihet në fitim ose humbje.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si mosnjohje, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rilogaritet duke skontuar flukset e modifikuara të parave me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje.

(iv) Kompensimi (netimi)

Aktivet dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Fondi ka të drejtë ligjore për të shlyer shumat dhe ka për qëllim të shlyejë ato në baza neto ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë.

(v) Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi që do të arkëtohej nga shitja e një aktivi ose që do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut, në datën e matjes në një treg kryesor ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm tek i cili Fondi ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyron rrezikun e tij të mosekzekutimit.

Kur është e mundur, Fondi mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet “aktiv”, në qoftë se transaksionet për aktivin ose detyrimin ndodhin me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion mbi çmimet në vazhdimësi.

Nëse nuk disponohet një kuotim çmimi në një treg aktiv, atëherë Fondi përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e të dhënave të vrojtueshme dhe minimizojnë përdorimin e të dhënave jo të vrojtueshme. Teknika e zgjedhur përmbledh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë për përcaktimin e çmimit të një transaksioni. Dëshmia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është normalisht çmimi i transaksionit - dmth. Vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë.

Nëse Fondi përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose pasiv identik dhe as bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme, atëherë instrumenti financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, i rregulluar për të shtyrë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë njihet në fitim ose humbje mbi një bazë të përshtatshme gjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet plotësisht nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet. Fondi njej transfera ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese, gjatë së cilës ka ndodhur ndryshimi.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(vlerat në mijë Lek)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentat financiarë (vazhdim)

Aktivitet financiare të zhvlerësuar (vazhdim)

Në kryerjen e vlerësimit nëse një investim në letra me vlerë është me kredit të zhvlerësuar, Fondi konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Vlerësimin e tregut për cilësinë e kreditit, siç pasqyrohet në normat e kthimit të obligacioneve;
- Aftësinë e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për emetimin e borxhit të ri;
- Mundësinë e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në humbje për mbajtësit, nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit; dhe
- Mekanizmat ndërkombëtarë të mbështetjes që ekzistojnë për të siguruar mbështetjen e nevojshme si 'huadhënës i fundit në radhë' për atë vend, si dhe qëllimin e reflektuar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive të këtyre vendeve për përdorimin e mekanizmave të tillë. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe pavarësisht nga qëllimi politik nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara

Paraqitja e provizionit për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Humbjet për aktivitet financiare të matura me koston e amortizuar zbriten nga vlera kontabël bruto e aktiveve.

Fshirja

Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar fshihet kur Fondi nuk ka pritshmëri për rikuperimin e plotë ose të pjesshëm të aktivitet financiar.

d) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare mjaft likuidë me maturitet tre muaj ose më pak nga data e blerjes, të cilat janë subjekt i një risku jo të rëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e drejtë, dhe përdoren nga Fondi për menaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

e) Të pagueshme ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje

Të pagueshme ndaj mbajtësve të kuotave për kërkesa tërheqje shprehen me koston e tyre të amortizuar.

f) Kuotat të tërheqshme

Fondi emeton kuota të tërheqshme, me kërkesë të investitorit. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kërkuara. Kuotat janë të tërheqshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për tërheqje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit. Çmimi i kuotave të tërheqshme bazohet në vlerën neto të aktivitet të Fondit për njësi në kohën kur është bërë një kërkesë e vlefshme për shlyerje.

g) Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

h) Tarifa e Shoqërisë Administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.15% në vit (2021 - duke filluar nga 25 Nëntor 1.15% deri në 24 Nëntor : 1.25%) të vlerës së aktiveve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

i) Fitimi/ humbja e realizuar nga ndryshimet në vlerën e drejtë

Fitim / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë si diferencë midis çmimit të ofruar te shitjes dhe vlerës së titullit në momentin e shitjes dhe nga interesat e letrave me vlerë te maturuara të blera me prim ose skonto. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

j) Fitimi/ humbja e parealizuar nga ndryshimet në vlerën e drejtë

Fitimi ose humbja e parealizuar përfaqëson diferencën midis vlerës kontabël të një instrumenti financiar në fillim të periudhës, ose çmimit të transaksionit nëse është blerë në periudhën aktuale të raportimit, dhe vlerës së tij kontabël në fund të periudhës raportuese.

Fitimi / humbja e parealizuar njihet si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë shiten fitim / humbja e parealizuar transferohet në fitim/ humbje për periudhën.

8. Administrimi i rrezikut financiar

Ky shënim paraqet informacion në lidhje me objektivat, politikat dhe proceset e Fondit për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, si dhe menaxhimin e kapitalit të Fondit.

Fondi është i ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziqet operacionale

a) Pamje e përgjithshme

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit. Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operacionale të tilla si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari të shkaktuar nga neglizhenca e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht. Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizojë kthimin që vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondi është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Fondit.

Bazuar në Ligjin Nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 “Per Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive”, Shoqëria Administruese ka në strukturat e saj një Njësi Menaxhimi të Riskut, përgjegjëse për menaxhimin e riskut dhe raportimin e tij tek Bordi i Administrimit. Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit krijohen për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat ballafaqohet institucioni financiar, për të vendosur kufizimet dhe kontrollet e përshtatshme të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të pasqyruar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondit, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit i kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Fondit nëse një klient ose një palë tjetër e një instrumenti financiar nuk arrin të përmbushë detyrimet e tij kontraktuale, pjesërisht ose plotësisht gjë që sjell efekt negativ në aktivet e Fondit. Bordi i Administrimit të Fondit ka deleguar përgjegjësinë për menaxhimin e rrezikut të kredisë për Drejtimin, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bono thesari dhe obligacione të Qeverisë Shqiptare dhe për këtë arsye Fondi ekspozohet vetëm ndaj rrezikut të kredisë të qeverisë shqiptare.

Raiffeisen Vizion

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(vlerat në mijë Lek)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Reziku i Kredisë (vazhdim)

Vlera kontabël e aktiveve financiare përfaqëson ekspozimin maksimal të kredisë. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë në datën e raportimit ishte:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,778,279	15,166,808
Paraja dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	2,269,286
Totali	9,327,697	17,436,094

Më 31 dhjetor 2022, aktivet e mbajtura nga Fondi nuk janë as me vonesë e as të zhvlerësuar.

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Vëndase	9,327,697	17,436,094
	9,327,697	17,436,094

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare është si vijon:

	2022					2021
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total	
Qeveria Shqiptare B+	7,778,279	-	-	-	7,778,279	15,166,808
Paratë dhe ekuivalente , të parankuara	1,549,418	-	-	-	1,549,418	2,269,286

Paraja dhe ekuivalentët e saj janë të mbajtura në banka vendase, të cilat nuk janë të rankuara.

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në bankat tregtare në Shqipëri. Fondi zbaton një model për gjatë gjithë jetës të humbjeve të pritshme dhe paraqet ekspozimet me maturim afatshkurtër në përcaktimin e zhvlerësimit e parasë dhe ekuivalentëve të saj. Nuk njihet asnjë zhvlerësim, pasi efekti nuk është material për pasqyrat financiare.

Investime në letra me vlerë

Rreziku i kredisë së portofolit të letrave me vlerë të investimit vlerësohet në bazë të të dhënave historike dhe vlerësimit të aftësisë së emetuesve të ndryshëm për të përmbushur detyrimet e saj kontraktuale të flukseve të parave në afatin e shkurtër. Më 31 dhjetor 2022, Fondi ka njohur një provizion për zhvlerësimin në shumën 13,533 mijë lek. (2021 – 6,736 mijë lekë)

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përllogaritjen e zhvlerësimit

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Për përcaktimin nëse rreziku i mospagimit të vlerës së investuar të një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Fondi konsideron informacione të mbështetura dhe të arsyeshme, që janë të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme. Kjo përfshin informacione dhe analiza sasiore dhe cilësore, bazuar në përvojën historike të Fondit dhe vlerësimet e specialistëve të rrezikut të kreditit si dhe duke përfshirë informacione mbi të ardhmen.

Fondi konsideroi një instrument financiar që ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë kur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyes janë përmbushur.

Për ekspozimet ndaj qeverisë shqiptare, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare nëse ka vonesë prej 30 ditësh ose më shumë në shlyerjen e një detyrimi ndaj Fondit. Fondi monitoron efektshmërinë e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar se kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë para se një ekspozim të jetë në dështim.

Më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021, Fondi nuk ka aktive financiare të zhvlerësuar.

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Reziku i Kredisë (vazhdim)

Përkufizimi i dështimit

Fondi konsideron që një aktiv financiar ka dështuar kur:

- i. debitori nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e tij të plota ndaj Fondit, pa qenë nevoja për veprime nga Fondi të tilla si realizimi i aktive të lëna si kolateral (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- ii. debitori është në vonesë prej më shumë se 90 ditësh për ndonjë ekspozim material ndaj Fondit.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në dështim, Fondi konsideron tregues:

- cilësorë – p.sh. shkeljet e kushteve financiare të kontratës;
- sasiorë- p.sh. vonesat në pagesë dhe mospagimi i ndonjë detyrimi tjetër nga i njëjti huamarrës;

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përllogaritjen e zhvlerësimit (vazhdim)

Përkufizimi i dështimit (vazhdim)

Të dhënat e përdorura në vlerësimin nëse një instrument financiar ka dështuar dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrethana.

Matje e HPK

Investimet e letrave me vlerë

Të dhënat kryesore në matjen e HPK janë strukturat kohore të parametrave të mëposhtëm:

- Probabiliteti i Mospagesës (PM);
- Humbja në rast Mospagese (HM);
- Ekspozimi në rast Mospagese (EM).

Vlerësimet e PM janë vlerësime në një datë të caktuar, të cilat llogariten në bazë të të dhënave të mbledhura brenda dhe jashtë, që përbëjnë faktorë sasiorë dhe cilësorë.

HM është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një default dhe vlerësohet bazuar në parametrat e llogaritur nga agjencitë e vlerësimit.

EM përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një default. Fondi nxjerr EM nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës duke përfshirë amortizimin. EM i një aktivi financiar është vlera e tij kontabël bruto.

Vlerësimet e EM janë llogaritur në bazë të fluksit të parave të skontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor zbritës.

Fondi mat HPK duke marrë në konsideratë rrezikun e vonesës për periudhën maksimale kontraktuale mbi të cilën ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, edhe nëse, për qëllime të administrimit të rrezikut, Fondi konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Fondi ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme monetare për të shlyer plotësisht detyrimet e tij ose mund t'i shlyejë në kushte të cilat janë materialisht jo të favorshme.

Politika e Fondit dhe qasja e drejtorit të investimeve në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë, sa të jetë e mundur, se gjithmonë do të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet kur është e nevojshme, nën kushte normale dhe tensioni, duke përfshirë edhe shlyerjet e vleresuara të kuotave, pa shkakuar papranueshmëri humbje ose duke rrezikuar dëmtimin e reputacionit të Fondit.

Fondi ka aftësinë të marrë hua në terma afatshkurtër për të arritur marrëveshjen, pas miratimit nga AMF dhe deri në një limit të caktuar.

Për të menaxhuar likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Shoqëria Administruese gjithashtu ka aftësinë të pezullojë rimbursimet nëse kjo konsiderohet të jetë në interesin më të mirë të të gjithë zotëruesve të njësisë. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare, Shoqëria administruese monitoron rrezikun e likuiditetit bazuar në flukse kontraktuale të skontuara të parasë. Tabela më poshtë analizon aktivet dhe detyrimet financiare të Fondit në grupimet përkatëse të maturimit në bazë të periudhës së mbetur nga data e pasqyrës së pozicionit financiar deri në datën e maturimit kontraktual. Shumat në tabela janë flukset e parave kontraktuale të skontuara më 31 dhjetor 2022 dhe 2021.

31 dhjetor 2022

Aktivët

Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse
Paraja dhe ekuivalentë të parasë
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara

Totali

Detyrimet

Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve
Detyrime të tjera

Aktive neto të atrueshme ndaj mbajtësve të kuotave

Totali

Rreziku i likuiditetit

Akumulimi

	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
	-	-	-	235,500	8,313,100	8,548,600
	1,549,418	-	-	-	-	1,549,418
	-	-	-	-	-	-
Totali	1,549,418	-	-	235,500	8,313,100	10,098,018
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	9,455	-	-	-	-	9,455
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve	66,770	-	-	-	-	66,770
Detyrime të tjera	2,330	-	-	-	-	2,330
Aktive neto të atrueshme ndaj mbajtësve të kuotave	9,249,142	-	-	-	-	9,249,142
Totali	9,327,697	-	-	-	-	9,327,697
Rreziku i likuiditetit	(7,778,279)	-	-	235,500	8,313,100	770,321
Akumulimi	(7,778,279)	(7,778,279)	(7,778,279)	(7,542,779)	770,321	-

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku I Likuiditetit**

31 dhjetor 2021	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet						
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	-	724,800	350,000	200,000	13,015,600	14,290,400
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	2,269,286	-	-	-	-	2,269,286
Të arkëtueshme nga kuotat e emetuara	16,418	-	-	-	-	16,418
Totali	2,285,704	724,800	350,000	200,000	13,015,600	16,576,104
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	16,793	-	-	-	-	16,793
Detyrime të tjera	16,440	-	-	-	-	16,440
Aktive neto të arkëtueshme ndaj mbajtësve të kuotave	17,419,279	-	-	-	-	17,419,279
Totali	17,452,512	-	-	-	-	17,452,512
Rreziku i likuiditetit	(15,166,808)	724,800	350,000	200,000	13,015,600	(876,408)
Akumulimi	(15,166,808)	(14,442,008)	(14,092,008)	(13,892,008)	(876,408)	(876,408)

Aktivitet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave përfaqësojnë të gjithë vlerën neto të aktiveve të fondit. Në llogaritjen e hendekut të likuiditetit supozohet se të gjithë mbajtësit e kuotave do të shlyejnë njësitë në të njëjtën kohë, gjë që ka shumë pak gjasa. Tërhegja maksimale e fondit është -9.88%.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**d) Rreziku i tregut**

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e fondit ose në vlerën e zotërimeve të instrumenteve financiare. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të administrojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin në rrezik.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak se nuk ka transaksione në monedhë të huaj. Fondi nuk ka marrë pjesë në transaksione me kurs këmbimi forëard apo transaksione me derivativë mbrojtës deri në 31 dhjetor 2022. Më 31 dhjetor 2022, nuk ka aktive apo detyrime material të shprehura në monedha të ndryshme nga Lek.

Kurset e mëposhtme të rëndësishme të këmbimit janë aplikuar gjatë vitit:

Lek	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	Kursi mesatar	Në datën e raportimit	Kursi mesatar	Reporting date
EUR	118.92	114.23	122.46	120.76
USD	113.15	107.05	103.52	106.54

Ekspozimi i Fondit ndaj rrezikut të valutës së huaj më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 ishte si më poshtë:

31 dhjetor 2022	Balanca e mbartur			
	EUR	ALL	USD	
	(shuma e përkthyer në mijë LEK)			
Paraja dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	1,549,418	-	-
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara	-	-	-	-
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,778,279	7,778,279	-	-
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(9,455)	(9,455)	-	-
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje	(66,770)	(66,770)	-	-
Ekspozimi Neto	9,251,471	9,251,471	-	-
	Balanca e mbartur			
31 dhjetor 2021	EUR	ALL	USD	
	(shuma e përkthyer në mijë LEK)			
Paraja dhe ekuivalentë të saj	2,269,286	2,269,286	-	-
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara	16,418	16,418	-	-
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	15,166,808	15,166,808	-	-
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(16,793)	(16,793)	-	-
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje	(12,843)	(12,843)	-	-
Ekspozimi Neto	17,422,876	17,422,876	-	-

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor për të cilin janë ekspozuar portofolet tregtare është rreziku i humbjes nga luhatjet në flukset e ardhshme të parave ose vlerat e drejta të instrumentit financiar për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (Vlerat aktuale neto të aktiveve dhe detyrimeve). Rreziku i normës së interesit kontrollohet kryesisht përmes monitorimit të mangësive të normave të interesit. Kontrolli i rrezikut të normës së interesit kundrejt mangësive të normave të interesit shoqërohet nga

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku I tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit (vazhdim)

monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondot kundrejt skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard. Skenarët standard të cilët shqyrtohen në interval të rregullt përhshijnë një rritje ose rënie prej 100 pbs në të gjitha kurbat e kthimeve.

Një analizë e ndjeshmërisë së Fondit nga një rritje apo rënie e normave të interesit të tregut (duke supozuar mungesën e lëvizje simetrike për kurbat e kthimeve dhe një pozicion konstant financiar) është si më poshtë:

2022

Normat e Interesit

Efekti i Fitimit/(Humbjes) së vlerësuar në mijë lekë

Rënie 100 pbs

331,286

Rritje 100 pbs

(331,286)

2021

Normat e interesit

Efekti i Fitimit/(Humbjes) së vlerësuar në mijë lekë

Rënie 100 pbs

600,366

Rritje 100 pbs

(600,366)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivit neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit të mbajtësit të kuotës. Objektivi i Fondit përsa i përket drejtimithimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotës, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do të performoje si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e likuiditetit duhet të mundesojë likuidimin e kërkesave brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emetimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kërkuar një minimum investimi në Fond. Administratorët e Shoqërisë Administruese monitorojnë kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave.

(i) Strategjia e investimit

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Prestigj mbështetet në ligjin nr. 10198 “Per Fondet e Investimit Kolektiv” dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë Administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit të Shoqërisë Administruese.

(ii) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Raiffeisen Prestigj nën administrimin e Raiffeisen INVEST- Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 “Për Sipërmarrjet e përbashkëta të investimit” dhe prospektit të Fondit.

(iii) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm::

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fondeve të investimit apo aksione të Fondeve të investimit, të liçencuara sipas ligjit nr.10198, “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”, si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të liçencuara në përputhje me standardet e Bashkimit Europian;

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

(iii) Investimet e lejuara (vazhdim)

- depozita në institucione kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

Shoqëria administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për menaxhimin e rrezikut.

Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20% të aktiveve të saj në depozita në të njëjtin institucion .
Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5% të aktiveve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5%, mund të rritet deri në:

- 10%. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi te disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5% të aktiveve, nuk duhet të tejkalojë 40% të vlerës totale të aktiveve të fondit;
- 35% në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit European, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publike ndërkombëtare, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit European;
- 100% me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve të përcaktuara në Ligj.
- 25% në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit European apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5% të aktiveve në këto lloj obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80% të vlerës totale të aktiveve të Fondit;

Fondi mund të investojë deri në 30 për qind të aktiveve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive. Shoqëria Administruese i menaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kapitalit dhe riskut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objektivi
Tituj të emtuar dhe garantuar nga qeveria e Republikës së Shqipërisë	85%
Tituj të emtuar dhe garantuar nga shtete të Bashkimit European	0%
Depozitat bankare, marrëveshjet e anasjellta të riblerjes, paratë dhe ekuivalentët e mjeteve monetare	10%
Letra me vlerë të emetuara dhe të garantuara nga autoritetet vendore dhe korporatat shqiptare	0%
Njësi të fondeve të Investimeve të shprehura në monedhën vendase	5%
Derivatet financiare	0%
Letrat me vlerë të transferueshme dhe instrumente të tjera borxhi që tregtohen në tregje të rregulluara, në një vend të BE-së ose në vende të tjera të lejuara nga AMF	0%

Këto objektiva janë orientuese dhe mund të ndryshojnë në varësi të kushteve të tregut dhe politikës së investimit.

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**e) Administrimi i rrezikut të kapitalit***(iii) Investimet e lejuara (vazhdim)***Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit.**

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarë të Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikat për alokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Nuk lejohen të gjitha ato investimet, norma e kthimit e të cilave, është nën nivelin e tregut, sepse kjo do të rrezikojë ekuilibrin e lidhjes investime - rrezik. Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	7,778,279	83%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	17%
	9,327,697	100%
	31 dhjetor 2021	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	14,644,701	84%
Bono Thesari	522,107	3%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	2,269,286	13%
	17,436,094	100%

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare*Përcaktimi i vlerës së drejtë*

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit. Qëllimi i teknikave të vlerësimit është të arrijë një matje me vlerën e drejtë që pasqyron çmimin që do të merret për të shitur aktivin ose paguar për të transferuar detyrimin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementëve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Modelet e përdorura për të përcaktuar vlerën e drejtë janë të vlefshme dhe të rishikuara periodikisht nga Shoqëria e administrimit. Inputet në modelet e shumëfishta përfshijnë të dhëna të vëzhgueshme, të tilla si shuma e fitimeve të Fondeve të krahasueshme me portofolin e Fondit përkatës dhe të dhëna të pavrojtueshme, siç janë parashikimet e fitimeve për Fondin e portofolit. Në modelet e flukseve të parasë të skontuara, inputet e pa vëzhgueshme janë flukset e parasë të parashikuara të fondit përkatës të portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditetin dhe rrezikun e kredisë që përfshihen në

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare (vazhdim)

Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

normën e skontimit. Drejtimi përdor modele për të rregulluar kthimet e vrojtura të kapitalit për të pasqyruar strukturën e financimit të borxhit/kapitalit aktual të investimit me kapital të vlefshëm. Modelet kalibrohen nga testimi i prapambetur me rezultatet aktuale/daljet e arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

Niveli 2	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,778,279	15,166,808
Totali	7,778,279	15,166,808

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga vlerësimi i Menaxherit të rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime shoqërisë administruese në bazë ditore, në përputhje me vlerësimet ditore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatit e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin e përshtatshmërisë të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut.

Përveç kësaj, Banka e Kujdestarisë është përgjegjëse për rishikimin e rivlerësimeve përmes një procedure të konfirmimit ditor.

Paratë dhe ekuivalentet e saj

Paratë dhe ekuivalentët e saj përfshijnë paratë në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat në bankat rezidente. Duke qenë se këto bilanc janë afatshkurtra, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

10. Të ardhura nga interesi

Të ardhurat nga interesi i instrumentave financiare sipas kategorisë përbehen si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive financiare me VDATGJ	649,074	585,053
Të ardhurat nga interesi i depozitave	19,729	3,796
Të ardhurat nga interesi i marrëveshjeve të riblerjes	252	1,778
Totali	669,055	590,627

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

11. Ndryshime në vlerën e drejtë të aktiveve financiare nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse
Ndryshimet në vlerën e drejtë janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Humbje/(fitime) të realizuara në investime	729,494	12,424
Fitime të porealizuara në investime	(2,554,589)	202,515
Totali i ndryshimeve në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	(1,825,095)	214,939

Viti 2022 ishte një vit sfidues për tregjet financiare dhe fondet tona gjithashtu. Rritja e ndjeshme e normave të interesit ndikoi në performancën negative të të gjitha investimeve në obligacione dhe aksionesh dhe kjo ka qenë e njëjtë në mbarë botën, jo vetëm për fondet që Raiffeisen Invest ka nën menaxhim. Në tregun e brendshëm, gjatë vitit 2022 Banka e Shqipërisë rriti normën bazë nga 0.5% në 2.75% me synimin për ta çuar inflacionin më të lartë në nivelet e objektivit që ka Banka e Shqipërisë, i shoqëruar me norma më të larta interesi të titujve të qeverisë shqipëtare (ku investojnë fondet Prestige dhe Vision) nga 3% në 4.2%.

12. Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse

Aktivitetet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Obligacione Qeveritare	7,778,279	14,644,701
Bono Thesari	-	522,107
Totali	7,778,279	15,166,808

13. Paraja dhe ekuivalentë të saj

Paraja dhe ekuivalentë të saj janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Llogaritë rrjedhëse me bankën kujdestare	198,138	69,259
Totali i llogarive rrjedhëse	198,138	69,259
Depozita	1,351,280	2,200,027
Totali i depozitave	1,351,280	2,200,027
Totali i parasë dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	2,269,286

Depozitat me afat kanë interes që varion nga 0.70%-2.76% (2021: 0.0% - 0.45%).

14. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera përfshijnë:

- mbajtjen e tatimit në burim mbi të ardhurat personale të pagueshme në organet tatimore, të ardhura nga përfitimet e tërhequra nga mbajtësit e kuotave gjatë muajit dhjetor. Shoqëria administruese vepron si agjent mbledhës në emër të Fondit, sipas ligjit nr.8438 "Për tatimin mbi të ardhurat", datë 28.12.1998.
- Detyrimet për Bankën Kujdestare të Fondit, AMF-në, Auditorin dhe çdo kosto tjetër që lidhet me transaksionet e fondit të investimeve sipas ligjit nr. 56/2020, datë 30.04.2020.

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrimet për organet tatimore	508	1,826
Tarifa e bankës depozitare	534	949
Tarifa rregullatore e pagueshme	414	734
Detyrime të tjera	874	88
Totali	2,330	3,597

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përvecse kur është shprehur ndryshe)

15. Aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave

Aktivitet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2020
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar	17,419,279	13,036,080
Kontributet e emetuara gjatë vitit	1,656,000	5,431,615
Kontribute të tërhequra gjatë vitit	(8,536,560)	(1,675,840)
	<u>10,538,719</u>	<u>16,791,855</u>
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave gjatë vitit	(1,289,577)	627,424
Gjëndja më 31 dhjetor	9,249,142	17,419,279
Aktivitet për njësi në Lek më 31 dhjetor	1,024	1,123

16. Palët e lidhura

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operationale. Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila drejtonhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese.

Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të.

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrime ndaj Shoqërisë Administruese		
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	9,455	16,793
	<u>9,455</u>	<u>16,793</u>
Shpenzime		
Tarifa e Shoqërisë administruese	178,648	186,497
Totali	178,648	186,497

17. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit që mund të kërkojnë rregullime ose paraqitje shtesë në pasqyrat financiare.